



سه شنبه 19 خرداد 1394 - 07:24

پایان رویای سلطان رجب طیب اردوغان!

شکست حزب عدالت و توسعه در انتخابات پارلمانی ترکیه، رویای اردوغان را برای پوشیدن ردای سلطانی نقش بر آب کرد.

شکست حزب عدالت و توسعه در انتخابات پارلمانی ترکیه، رویای اردوغان را برای پوشیدن ردای سلطانی نقش بر آب کرد.

کار شمارش آرای انتخابات پارلمانی ترکیه یکشنبه شب به پایان رسید و رسانه‌های ترکیه اعلام کردند که از 99 درصد آرای شمارش‌شده، حزب حاکم عدالت و توسعه که از رجب طیب اردوغان حمایت می‌کند، تنها 41 درصد آرا را به دست آورده است.

به این ترتیب حزبی که برای 13 سال تحت هدایت اردوغان بود اکنون برای باقی ماندن در قدرت باید به فکر تشکیل ائتلاف باشد و برای تشکیل دولت به تقلا بیفتد.

براساس قانون اساسی ترکیه، در صورتی که تا 45 روز دیگر ائتلافی شکل نگیرد، امکان تکرار انتخابات فراهم خواهد شد. مقامات حزب عدالت و توسعه اعلام کردند در صورت ناکامی در تشکیل ائتلاف، انتخابات زودهنگام برگزار خواهند کرد.

وزیر دفاع ترکیه نیز اعلام کرده که احتمالاً احزاب اپوزیسیون علیه عدالت و توسعه ائتلاف تشکیل خواهند داد. در این انتخابات حزب دموکراتیک خلق که از حمایت کردها برخوردار است برای اولین بار حدود 13 درصد آرا را به دست آورده که بیش از 10 درصد آرای لازم برای حضور در مجلس قانونگذاری ترکیه است. با این حساب این حزب در پارلمان جدید حدود 80 کرسی خواهد داشت. این حزب که مدافع حقوق کردها است برای اولین بار تحت عنوان حزب به پارلمان راه می‌یابد.

در پارلمان کنونی، حزب عدالت و توسعه 311 کرسی، حزب جمهوری‌خواه 125 کرسی، حزب حرکت ملی 52 کرسی و نمایندگان وابسته به حزب (نه خود حزب) دموکراتیک مردم 29 کرسی را در اختیار دارند.

با توجه به نتایج انتخابات جدید هیچ‌کدام از احزاب سیاسی نخواهند توانست به تنهایی دولت تشکیل بدهند و باید با احزاب دیگر ائتلاف کنند زیرا براساس قانون اساسی ترکیه حد نصاب لازم برای تشکیل دولت 276 کرسی است.

میزان مشارکت مردم ترکیه در این انتخابات 86 درصد از کل واجدین شرایط اعلام شده است.

اردوغان که درصدد تغییر قانون اساسی برای افزایش قدرت ریاست‌جمهوری بود حالا ناچار است این برنامه را تغییر دهد.

اردوغان با برنامه تغییر قانون اساسی قرار بود اختیارات خود را در حکومت ترکیه افزایش دهد و این کشور را به یک نظام ریاستی تبدیل کند که در آن اختیارات اصلی اجرایی با شخص رئیس‌جمهور باشد؛ رویایی که در این انتخابات بر باد رفت. برای تصویب این تغییر در پارلمان ترکیه، رجب طیب اردوغان به دوسوم آرای نمایندگان احتیاج داشت.

حالا حزب عدالت و توسعه که برای تشکیل دولت حدود 17 کرسی کم دارد، باید به فکر تشکیل یک دولت اقلیت یا ائتلاف با سایر احزاب باشد. حزب دموکراتیک خلق ترکیه گفته هرگز با اردوغان ائتلاف تشکیل نخواهد داد.

برخی احزاب اپوزیسیون هم اعلام کرده‌اند که در ائتلاف با حزب عدالت و توسعه شرکت نخواهند کرد و این انتخابات نشان‌دهنده پایان دوران دیکتاتوری در ترکیه است.

انتخابات روز یکشنبه در ترکیه برای رجب طیب اردوغان و حزب متبوعش یک ضربه سخت و یک شکست مفتضحانه به حساب می‌آید، به نحوی که بسیاری از تحلیلگران از آن تحت عناوینی چون «اردوغان سیلی خورد»، «افول ستاره اردوغان» و «پایان دیکتاتوری اردوغان» نام برده‌اند.

به عقیده کارشناسان مداخلات بی‌رویه اردوغان در امور کشورهای همسایه به ویژه حمایت از تروریست‌ها در سوریه که اخیراً مدارک آن از سوی روزنامه جمهوری‌ت ترکیه فاش شد، در شکست تاریخی اردوغان مؤثر بود.

بسیاری از رسانه‌ها نیز با انعکاس گسترده انتخابات ترکیه از آن به عنوان «محک تاریخی اردوغان» نام بردند و اعلام کردند که این انتخابات نشان داد مردم ترکیه از سیاست‌های این کشور در دوره اردوغان راضی نبوده‌اند.

حوادث پارک گزی در ترکیه و تظاهرات مداوم مردم ترکیه در اعتراض به سیاست‌های رجب طیب اردوغان نشان‌دهنده عدم

مقبولیت وی در میان مردم این کشور است. افتضاح دولت اردوغان در ماجرای نسل‌کشی‌های داعش در شهر کردنشین کوبانی نیز، ضربه سختی به حزب وی وارد کرد. این در حالی است که شهرهای کردنشین ترکیه از جمله دیاربکر در جنوب شرق ترکیه از روز گذشته شاهد جشن و شادی هواداران حزب دموکراتیک مردم به دلیل راهیابی به پارلمان بود. رهبر این حزب اعلام کرد که این پیروزی، پیروزی تمام مظلومین، کردها، ترک‌ها، ارامنه، علوی‌ها، ایزدی‌ها، سنی‌ها و... در ترکیه است.

واکنش‌ها

روزنامه آمریکایی نیویورک تایمز درباره انتخابات ترکیه نوشت، «ناکامی حزب عدالت و توسعه در این انتخابات گوشمالی و سرزنش جدی به رجب طیب اردوغان بود.»

به نوشته این روزنامه، مردم ترکیه اردوغان را گوشمالی دادند و به وی نشان دادند که مخالف اعمال سیاست‌های ماجراجویانه داخلی و خارجی‌اش هستند.

روزنامه الاخبار لبنان هم در گزارشی با اشاره به ناکامی رئیس‌جمهور ترکیه در کسب اکثریت پارلمان نوشت، «ترکیه عرش سلطان را به لرزه درآورد.» به نوشته این روزنامه نتایج انتخابات می‌تواند به سرکشی‌های اسب اردوغان در چندین پرونده از جمله سوریه پایان دهد.

الاخبار افزود: هم‌اکنون گزینه‌هایی در برابر اردوغان وجود دارد که بهترین حالت آن ائتلاف است، آن هم برای وی تلخ است، اما این ائتلاف نهایتاً به رویاهای منطقه‌ای اردوغان که خواستار رساندن تنش در مرزها به صفر بود پایان خواهد داد.

روزنامه انگلیسی تایمز نیز نوشت: «نتایج انتخابات ترکیه نشان داد که اردوغان باید سلطه شخصی و حزبی خود را محدود کند و این به نفع غرب است که جلوی سلطه‌گری اردوغان را بگیرد.» دیگر رسانه‌های منطقه‌ای و جهانی نیز اعلام کردند ستاره اردوغان در صحنه سیاست ترکیه رو به افول است و انتخابات اخیر نشان داد که سیاست‌های اردوغان چه در صحنه داخلی و چه در صحنه خارجی موفقیت‌آمیز نبوده است.

واکنش اردوغان

رجب طیب اردوغان رئیس‌جمهور ترکیه نیز در اولین واکنش پس از اعلام نتایج انتخابات پارلمانی گفت هیچ حزبی نتوانسته در انتخابات اکثریت قاطع را کسب کرده و حکم تشکیل دولت را به صورت تک حزبی به دست آورد. وی از تمام احزاب سیاسی درخواست کرد برای حفظ جو اعتماد و ثبات در کشور همکاری کنند.